ISSN 1300-5901

AYLIK COĞRAFYA VE KEŞİF DERGİSİ

ATLAS

SAYI: 265 - NİSAN 2015 FİYATI: 9.00 TL (KKTC FİYATI 11.00 TL) NO: 2015/04

EK

ÇANAKKALE GEZİ REHBERİ

ARKEOLOJİK ALANLAR
TARİHİ ANITLAR
YÜRÜYÜŞ ROTALARI
PLAJLAR
FESTİVALLER

HATAY DAĞ CEYLANI

KUTSAL EMANET

HÜZÜNLÜ TEBESSÜM
TÜRKİYE ERMENİLERİ

ALAMUT - İRAN
HASAN SABBAH'IN KALESİ

DÖŞEMEALTI MAĞARALARI - ANTALYA
YERALTINDA YOLCULUK

KARAMAN
KIŞ VADİLERİ

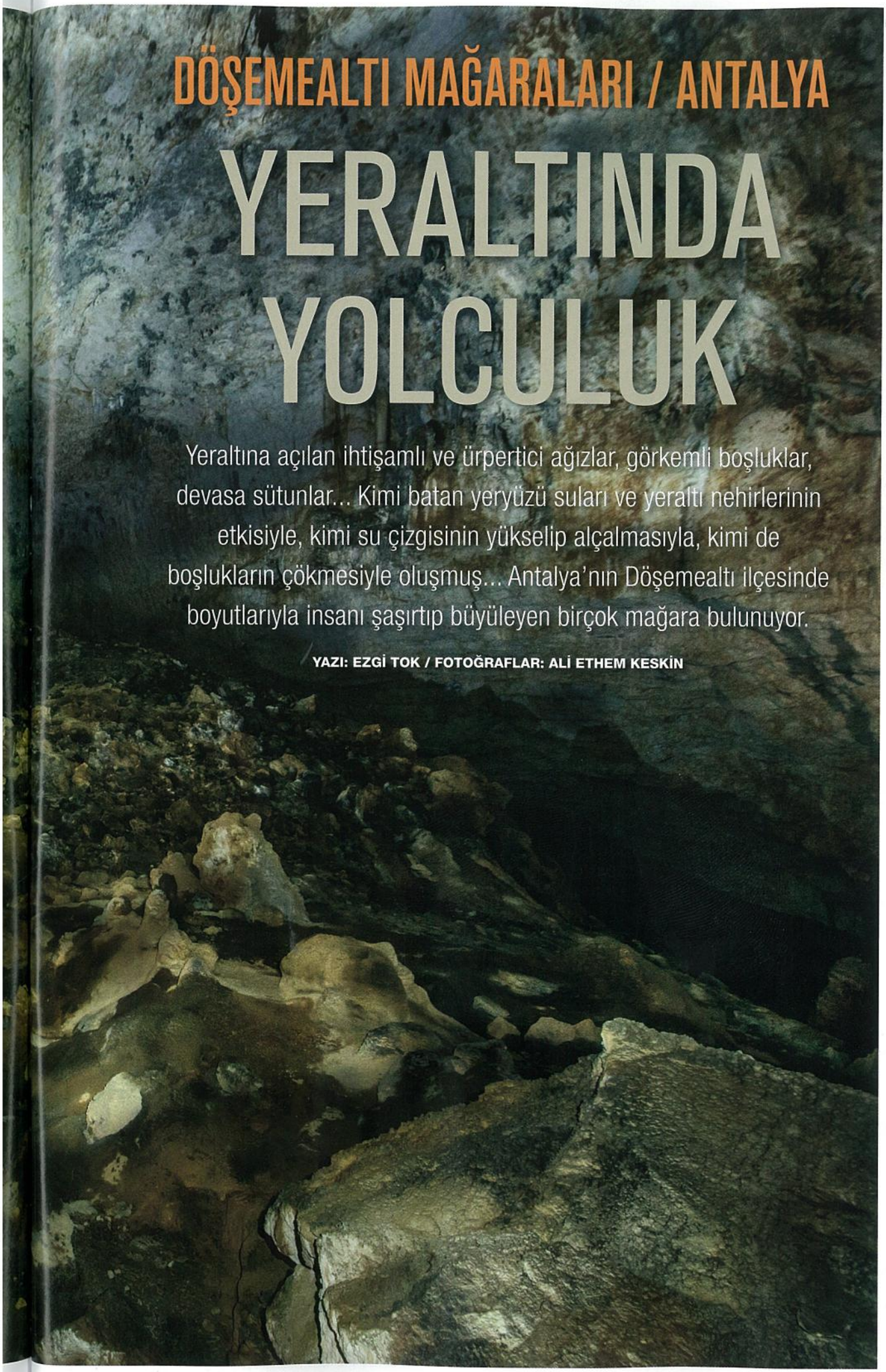

DÖŞEMEALTI MAĞARALARI / ANTALYA

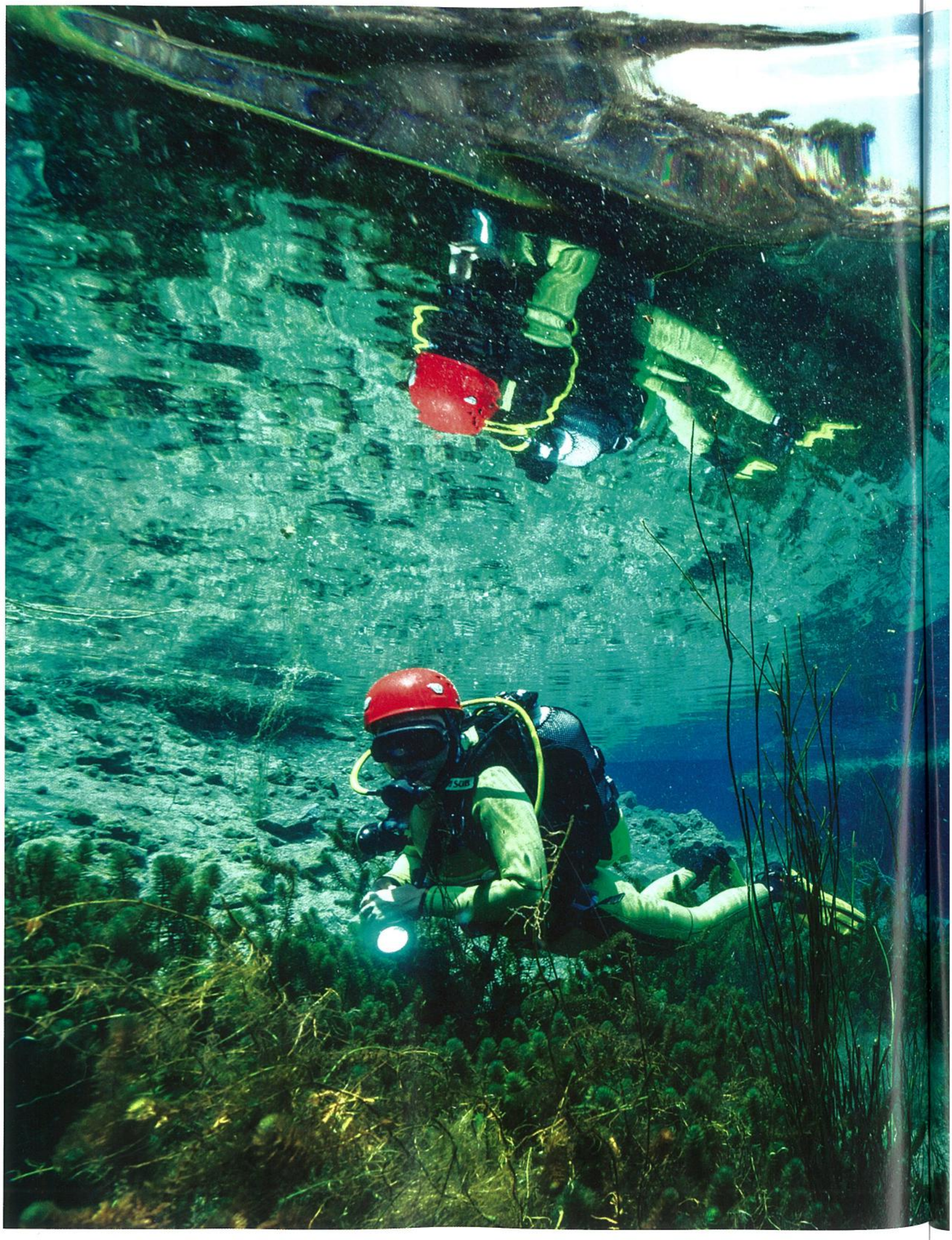
YERALTINDA YOLCULUK

Yeraltına açılan ihtişamlı ve ürpertici ağızlar, görkemli boşluklar, devasa sütunlar... Kimi batan yeryüzü suları ve yeraltı nehirlerinin etkisiyle, kimi su çizgisinin yükselip alçalmasıyla, kimi de boşlukların çökmesiyle oluşmuş... Antalya'nın Döşemealtı ilçesinde boyutlarıyla insanı şaşırtıp büyüleyen birçok mağara bulunuyor.

YAZI: EZGİ TOK / FOTOĞRAFLAR: ALİ ETHEM KESKİN

Kocain Mağarası Antalya'nın kuzeyinde, Döşemealtı ilçesinde. Toroslar'ın eteklerindeki mağarada boyutlar inanılmaz. Sarkıt ve dikitlerin birleşmesiyle ortaya çıkan sütunların boyları 20 ila 23 metre arasında değişiyor.

TOROSLARIN GÖZÜ

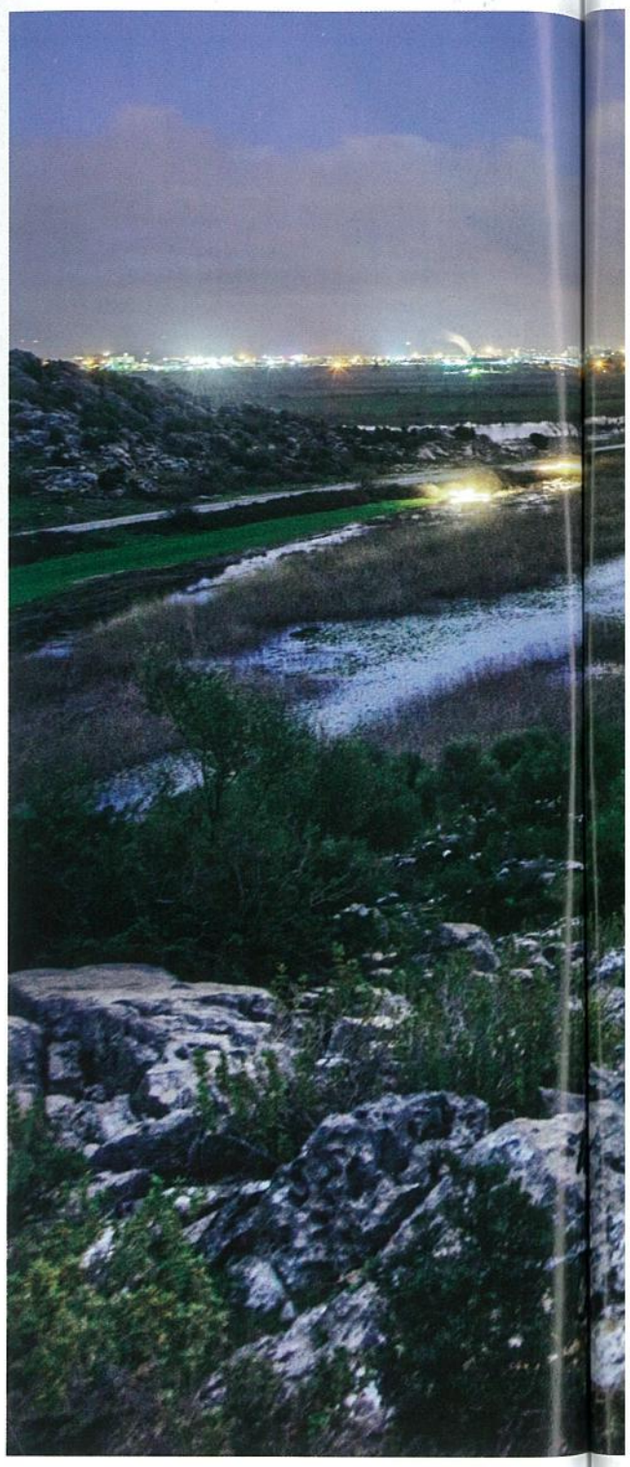
Döşemealtı platosu ile Batı Toroslar'ın kesiştiği noktada karstik bir kaynak Kırkgözler II Mağarası. Suyu ayna gibi yansıma yapacak derecede berrak. Buradan kaynayan su Bıyıklı Düdeni'nde batıyor ve yeraltında 14 kilometre yol aldıktan sonra Düden Şelalesi'nden yeniden yeryüzüne çıkıyor.

Antalya'nın kuzeyinde, Toroslar'ın eteklerinde, Kocain Mağarası'nın 60 metre çapındaki dev ağızından girmiş, iç kısımlarına doğru yavaş yavaş ilerliyoruz. Dışarıdan gelen gün ışığının etkisi giderek zayıflıyor. Bu loş ortamda etrafımızı görmekte zorlanmaya başlıyoruz. Derhal kafamızdaki kasklarda bulunan fenerleri açıyoruz. Ancak fenerlerin yaydığı ışık ile mağarayı aydınlatmak ne mümkün.

Mağaranın tavanı ve duvarları şimdiye kadar alışık olmadığımız kadar yüksek ve uzak. İnanılmaz bir mekân burası. Tavanla zemini birleştiren dev sütunların üzerlerinde harika traverten desenleri oluşmuş. Sarkıt ve dikitlerin şekil ve mağara içindeki dağılımları da cabası. OBRUK Mağara Araştırma Grubu olarak yıllardır Türkiye coğrafyası üzerindeki sayısız mağarada araştırma yapmamıza rağmen Kocain Mağarası'nın böylesine haşmetli ve büyüleyici bir galeriden oluşması bizleri şaşkına çevirmişti ve hayranlığımız her geçen dakika daha da artıyordu. Ancak Kocain'e sadece gezmek ve hayranlık duymak için gelmemiştik. Görevimiz yıllar önce çizilmiş olan mağaranın haritasında eksik kalan ayrıntıları tamamlamaktı. Bir de bu olağanüstü mekânın büyüklüğü ve güzellikleri şimdiye dek hakkıyla görselleştirilmemişti. Yani şimdi görev zamanıydı. Mağarayı haritalamak üzere kolları sıvadık.

Gün batımında Akdeniz'in girintili çıkıntılı sahillerinde yol alan bütün seyyahlar, denizin lacivertinden yükselerek kilometreler boyunca tüm görkemiyle uzanan kızıl-bej kayaların eşsiz manzarasına aşinadır. Bu manzara, Akdeniz'i boydan boya geçen Torosların hâkim jeolojik birimi olan ve "karst" adı verilen yapı için oldukça karakteristiktir. Toplam yüzölçümü 500 kilometrekareyi bulan Antalya Travertenleri de bu karstik birimin bir parçasıdır. Genellikle fluvial süreçlerin şekillendirdiği karstik birimin en belirgin coğrafik yüzey şekillerinden olan vadi, kanyon ve mağara gibi yapıların sıkça görüldüğü Antalya Travertenleri, bu dinamik yapısı sebebiyle eşsiz doğal güzelliklere ev sahipliği yapmaktadır. Vadiler boyunca uzanan akarsuların zaman zaman şelaleler ile hareketlenen yolculuğu çoğu zaman düdenler ve mağaralarla sonlanmaktadır.

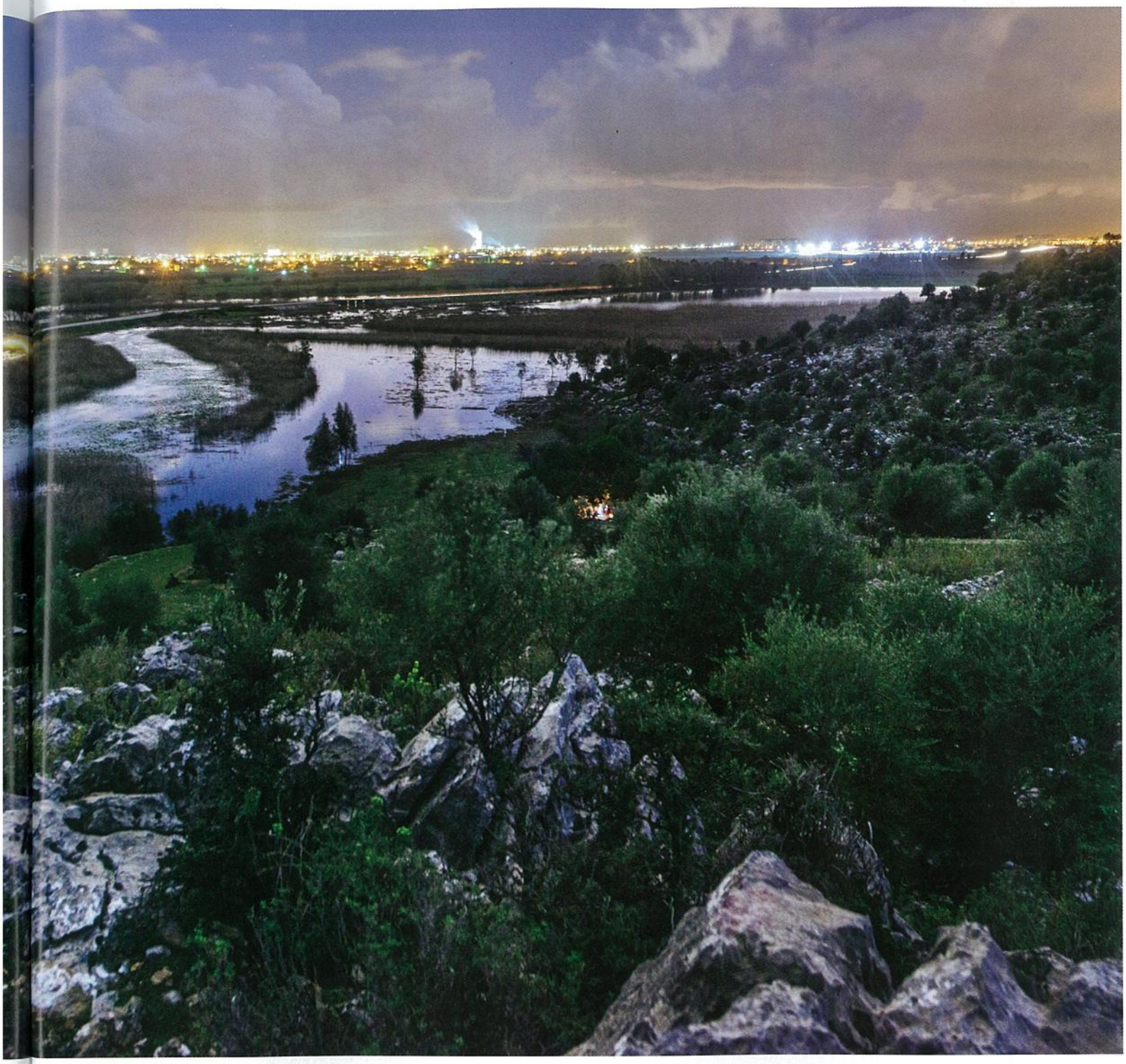
Jeolojik özellikleri gereği oldukça geçirgen ve hem fiziksel hem de kimyasal çözünmeye elverişli olan bu kayacın şekillenmesinde yalnızca akarsu ve şelaleler değil, su tablası (yeraltı su düzeyi) hareketleri de oldukça etkilidir. Oluşumundan sonra tabla yüksekliğine bağlı olarak dehliz sistemleri şeklinde de olabilen bu tip mağaralar da dahil, bu yeryüzü şekilleri bakımından en zengin bölgelerden biri de, merkezi Antalya'nın 18 kilometre kuzeybatısında yer alan Döşemealtı ilçesidir.

Günbatımına doğru mağaraların yer aldığı Batı Toroslar'ın eteklerinden güneye doğru bakıldığında Döşemealtı ilçe merkezinin ışıkları ufku çiziyor. Ortadaki sulak kesimin solunda sazlıkların arasında, fenerleri göz alan balıkçılar karides avlıyor; sağdaki ağaçların arasında ise mağaracılar kamp ateşinin etrafında toplanmış, yarının planlarını yapıyor.

DOĞANIN GÜCÜ

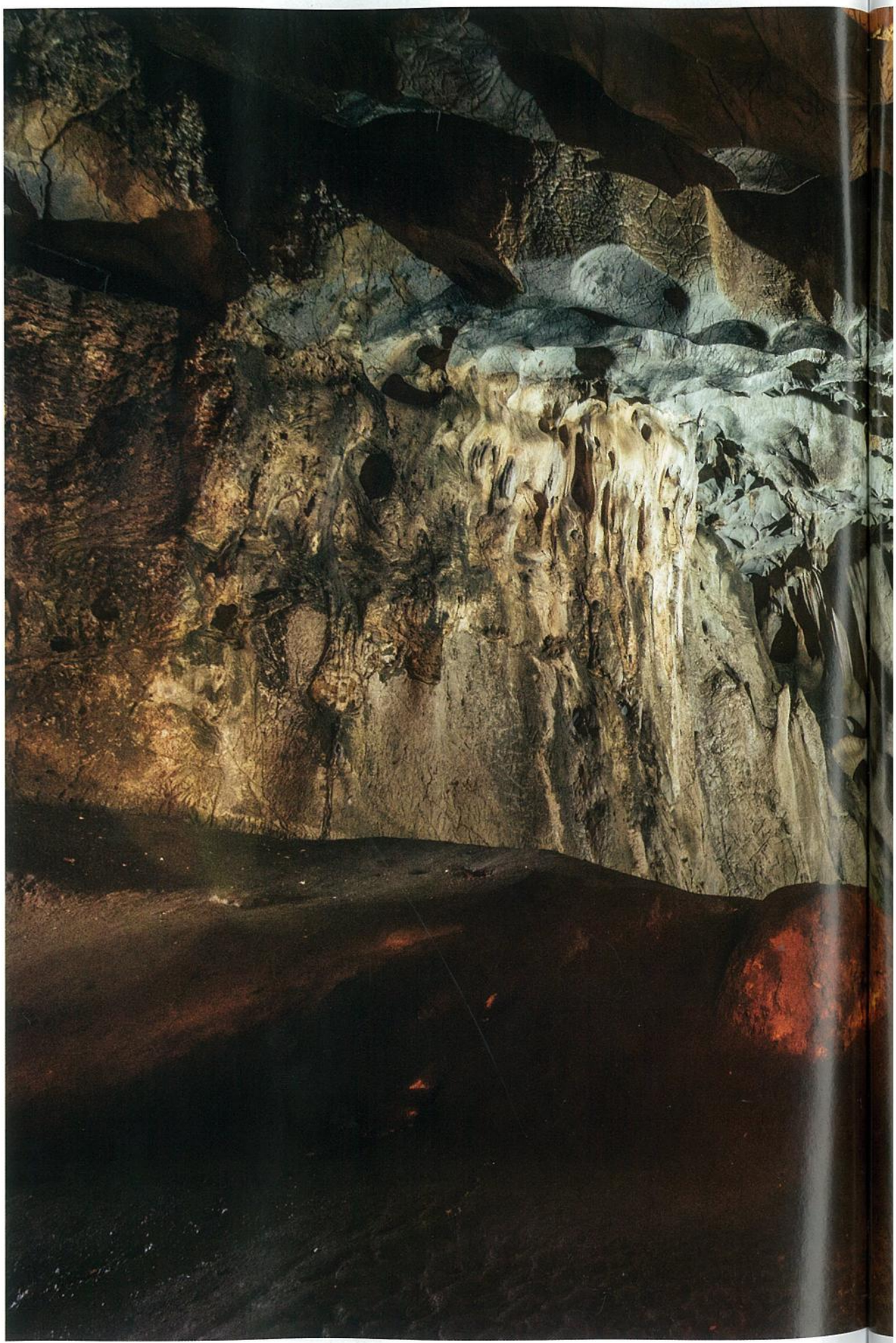
İsmini, antik çağda sahildeki Pamfilya kenti ile iç kesimlerdeki Pisidia kentini bağlayan yollardan biri olan ve ilçe merkezine sekiz kilometre uzaklıkta, Derbent Boğazı'ndaki taş döşeli yoldan almıştır. İlçenin jeolojik yapısı traverten taraçaları çevreleyen Mesozoyik-Tersiyer (230-5 milyon yıl önce), çoğunlukla da Kretase yaşta (140-100 milyon yıl önce) kireçtaşı birimleri şeklindedir. Tüm

bu birimler bölgenin hidrolojik olarak yüksek aktiviteye sahip olmasına, bir diğer deyişle yerin birkaç metre altında su dolu dehlizlerin ve boşlukların oluşmasına, akan bir nehrin birden bire yerin altından kaybolmasına ya da bir dağ yamacından bir çağlayan patlamasına neden olmaktadır.

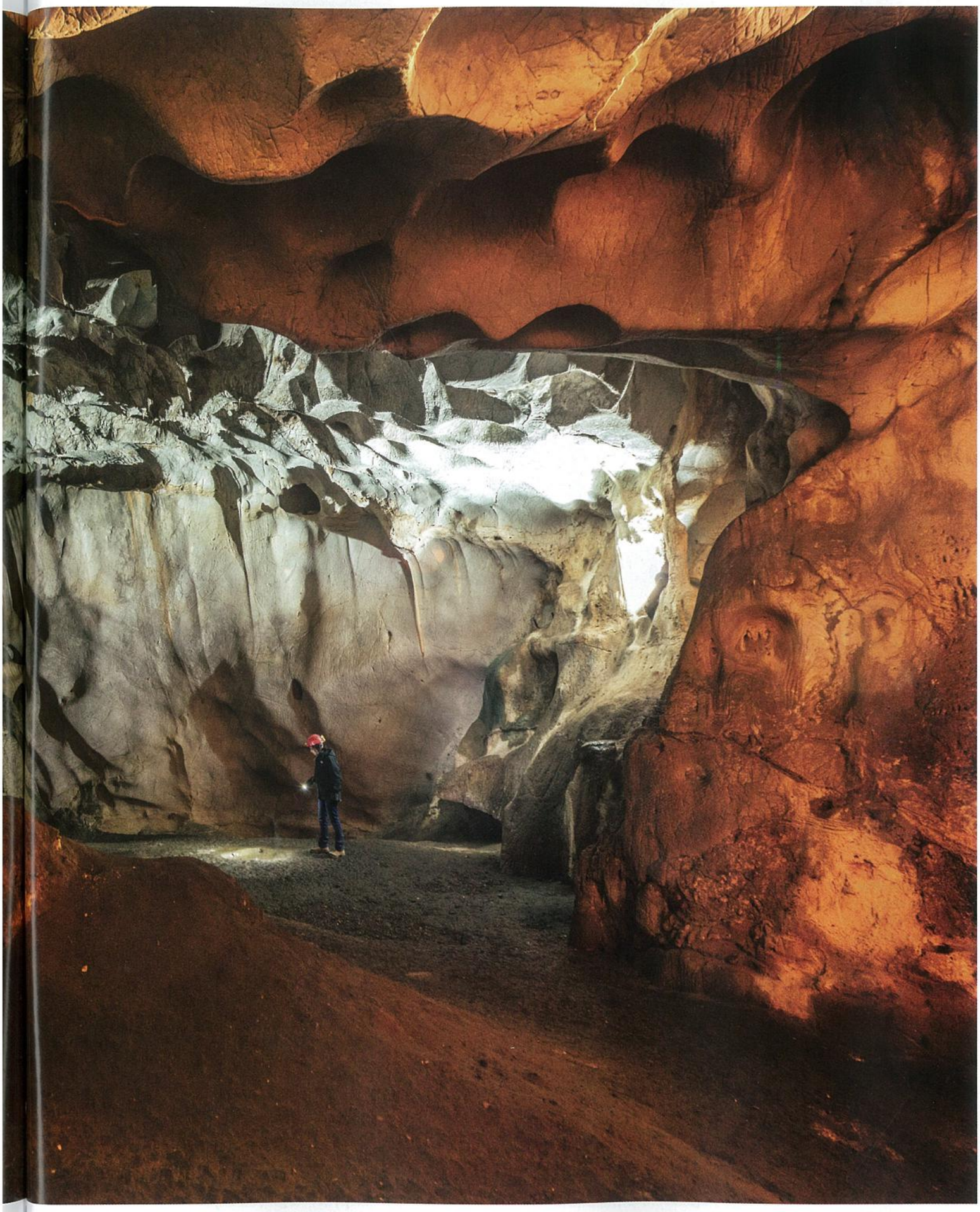
Şelalelerin çağıltısıyla yankılanan vadi ve kanyonları bir yana, yalnızca mağaralar bile hidrolojik olarak oldukça aktif bu bölgenin dinamizmini gözler önüne sermektedir. Döşemealtı ilçesinde yer alan mağaralar, sayıca fazlalıklarının yanı sıra oluşum mekanizması bakımından da oldukça geniş bir yelpazede dağılmıştır. Batan yeryüzü sularının ve yeraltı nehirlerinin etkisi ile oluşanların yanı sıra su tablasının yükselip alçalmasıyla oluşanlar da mevcuttur. Dağ kesiminde ise daha küçük boşlukların zamanla çökmesiyle oluşan mağaralara rastlanır. Tüm bu dinamik yapı devasa traverten ve kireçtaşı bloğunu mağara araştırmaları için gözde mekânlardan biri yapıyor.

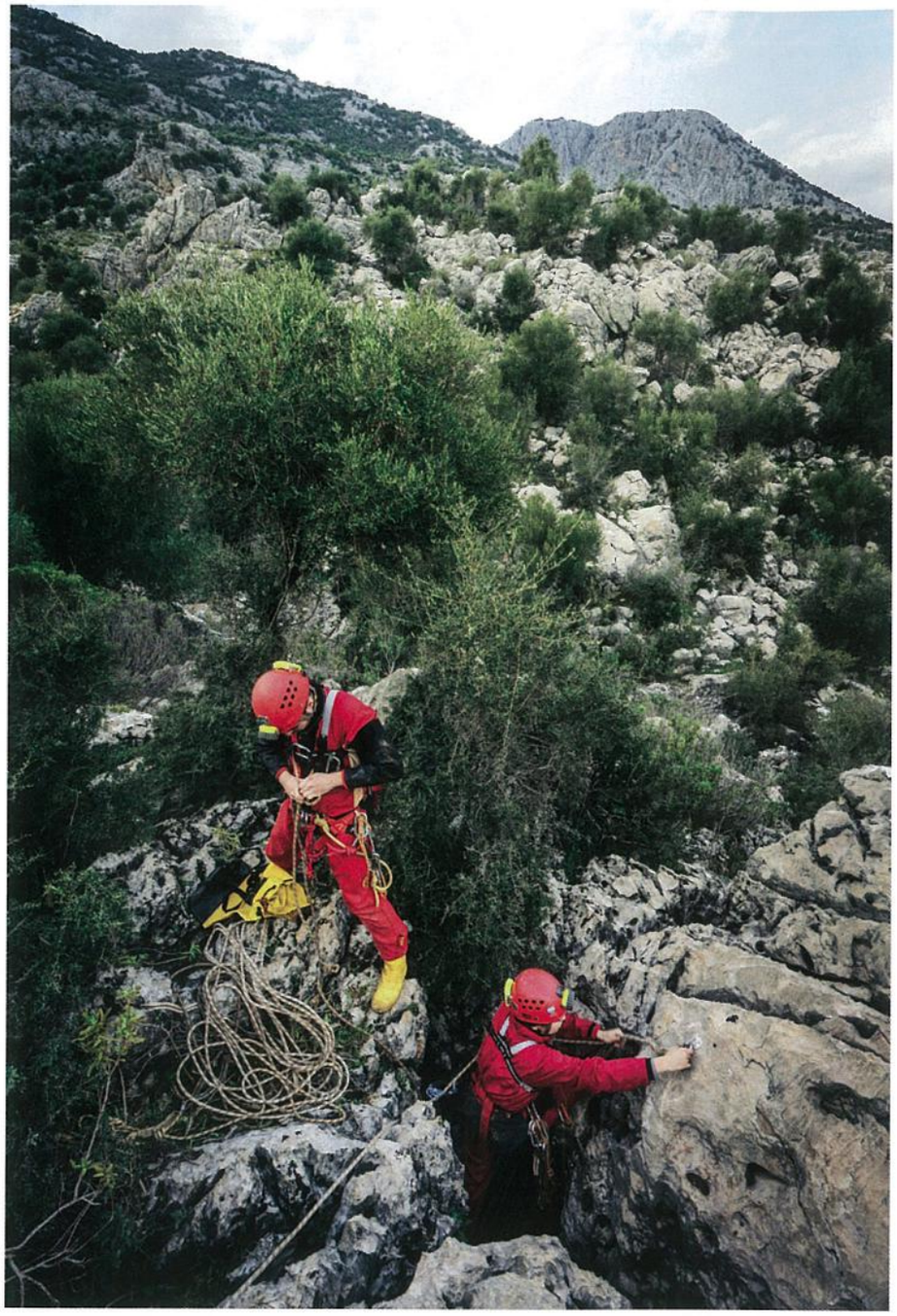
Yeryüzünün altına uzanan yolculuğumuzun ilk durağı Antalya il merkezinin 45 kilometre kuzeyinde, Döşemealtı ilçesine bağlı Ahırtaş köyü yakınındaki Kocain Mağarası 'ydı. Oraya

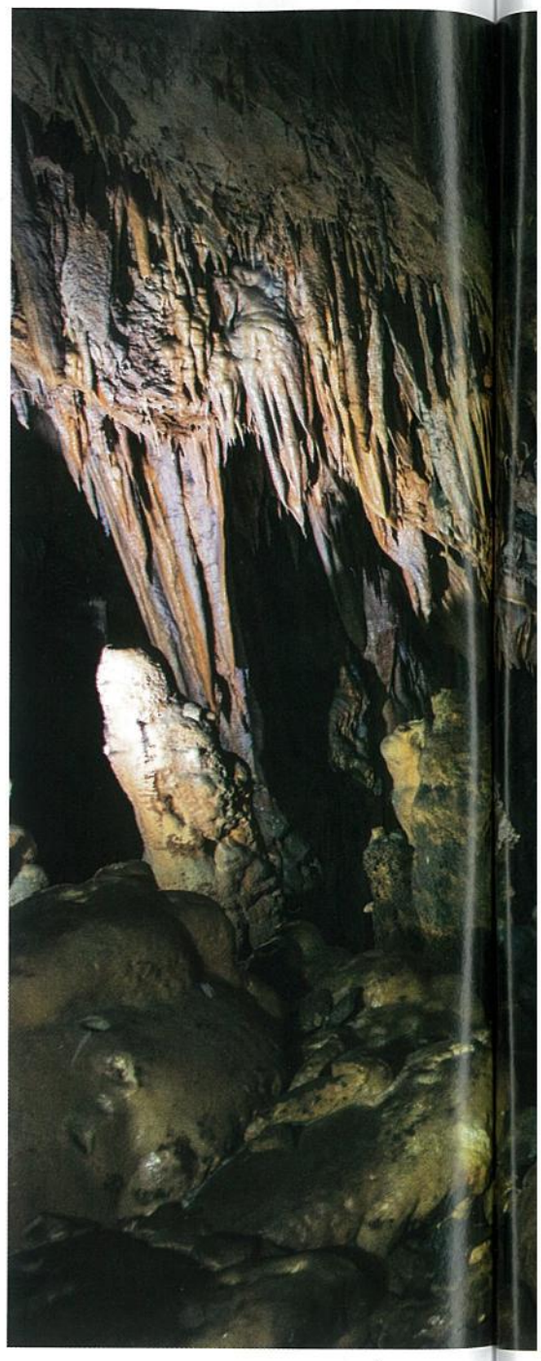

TARİHİ MAĞARA

Karain Mağarası da Döşemealtı ilçesinde Yağcı köyü sınırları içinde. Büyük bir galerinin bulunduğu mağara Türkiye'deki önemli arkeolojik yerleşimlerden biri. İÖ 27 bin yıldan beri yerleşim yeri olarak kullanılan mağaradan çıkan buluntular Antalya Müzesi'nde sergileniyor.

Tabak I Mağarası'nda genç mağaracılara yönelik pratik eğitim çalışmalarının tamamlanmasıyla mağara içinde kurulan ip hattı ve döşeme malzemeleri de sökülüyor. Toplanan malzemeler daha sonra kampta temizlenip bakımları yapılarak bir sonraki çalışma için hazır hale getirilecek.

ulaşabilmek için dümdüz bir ovayı keserek önümüzde heybetle yükselen 1171 metre rakımlı İn Dağı'na doğru ilerliyoruz. Doğal olarak gideceğimiz yeri gösteren bir tabela yok, ama gerek de bulunmuyor zaten. Karayolundan bile rahatlıkla seçilebilen mağaranın girişi doğanın gücünü bir kez daha gözler önüne seriyor. Yol, Camili ve Ahırtaş köylerinden geçerek dağa doğru önümüzde uzanırken bazen bir tarlanın ortasında, bazen de bir evin duvarında karşımıza çıkan Bizans'tan kalma izler daha ilk bakışta bölgenin tarihine dair ipuçları veriyor. Toprak bir dağ yolunda kısa bir tırmanışın ardından mağaraya varıyoruz. 15 metre yükseklikte ve 60 metre genişlikte bir yarım elips olan mağara ağzı tüm ihtişamı ile karşılıyor bizi.

Antalya İtalyan işgali altındayken, 1919 yılında Giuseppe Moretti tarafından çizilen Kocain'e ait ilk harita, Anadolu'da çizilmiş en eski mağara haritası olma özelliğine sahipti. Daha sonra da bir kısmı, 1977 yılında Speleo Club de Paris mağaracıları tarafından ölçüldü. Mağaranın detaylı ölçümünün tamamlanması ve haritasının çizilmesi ise OBRUK Mağara Araştırma Grubu olarak bizim tarafımızdan gerçekleştirilecek.

Giriş için hazırlanırken bir yandan da, kireçtaşında çöküntü ile oluşmuş mağarayı süzerek boyutlarını sindirmeye çalışıyoruz. Yine de ilk mağaracının, girişteki yamacı inip mağaranın derinliklerine doğru uzanan düzlükte ilerlemeye başlamasıyla ortaya çıkan gerçek boyutlar, yukarıdan

bakanlar için ürpertici; artık mağaracı yürüyen bir kırmızılıktan ibaret.

Mağaranın sağ duvarı boyunca kısa bir süre ilerledikten sonra bir sarnıç çıkıyor karşımıza. Bizans döneminden kalan sarnıç, bir kısmının yıkılmasına karşın hâlâ su tutuyor. Geçen yıllar içinde mağara duvarından sızan sular sarnıcın üzerinde birikerek akmataş oluşturmuş. Eklenen her bir tanecik geçen zamanın göstergesi. Tam sarnıcın bulunduğu noktadan sola doğru bakıldığında mağaranın geri kalanının zeminini oluşturan çöküntünün ilk kısmı görülebiliyor. Tabii mağarayla ilgili her şeyde olduğu gibi bu da normal boyutların üstünde, beş metre yükseklikte bir platform olarak karşımıza çıkıyor. Devamında bu çöküntünün yüksekliği mağara tabanına göre yaklaşık 10 metreye ulaşacak. Her attığımız adımla aydınlık ardımızda kaybolurken ansızın karşımıza üç devasa sütun çıkıyor: 20 ila 23 metre arasında değişen boylarıyla şu ana kadar Türkiye'de ölçülen en uzun sütunlar bunlar. Öte yandan içinde bulunduğumuz mağara da, ölçüm sonrasında anlaşılıyor ki, 37 dönümlük alanı ile Türkiye'nin en büyük, dünyanın ise 22'nci en büyük mağara salonu.

İşimiz bittiğinde karanlık çökmüş olduğundan mağara ağzında kamp kuruyoruz. Gökyüzünü kaplayan yıldızlar ufukta Antalya'nın ışıklarına karışıyor. Tepeden, göz alabildiğine uzanan Samanyolu ile aydınlanmış alacakaranlık arazinin

Tabak Mağaraları da Döşemealtı ilçesinde. Bir sazlığın yanında yükselen birbirine bitişik tepelerde yer alıyorlar. Mağaralardan biri Geç Roma-Bizans Dönemi'nde barınak olarak kullanılmış. Tabak II Mağarası'nın alt galerisindeki sarkıt ve dikitlerin güzelliği ise olağanüstü.

sonundaki kente bakarken kampın sessizliğinin farkına varıyoruz. Sessizlik burada yalnızca baykuş ötüşüyle bozuluyor.

YERALTI DURAKLARI

İkinci durağımız Güvercinlik Mağarası; 85 metre uzunluğu ve 55 metre derinliğiyle Döşemealtı' na bağlı Kovanlık köyünün arkasında yükselen tepenin yamacında yer alıyor. Diğerlerinin aksine, bu yolculuk kapsamında daha önce ziyaret etmediğimiz tek mağara. Daha ilk anda, köyün arkasında göz alabildiğine uzanan bu sırtta, mağarayı yardımsız bulmanın imkânsız olduğunu anlıyoruz. Neyse ki, köy bakkalının yamaçtaki kayalardan referansla verdiği talimatla kısa bir tırmanışın ardından mağara ağzına ulaşıyoruz. 35 derecelik bir eğime sahip 160 metrekare bir salon ve bitiminde 13 metrelik bir şafttan ibaret bu çöküntü mağaranın içinden dışarı doğru bakınca, yeşil yaprakların arasından görünen gri gökyüzü garip bir dinginlik veriyor insana, loş atmosfere alışan gözlere yeşiller daha yeşil ve canlı geliyor parlak grinin üstünde. Ağaçların ve yeşil çayırların alacakaranlık kısımlarına kadar ulaştığı bu mağarada kısa bir incelemeden sonra, bir sonraki varış noktamız olan Karain Mağarası'na doğru yola çıkıyoruz.

Döşemealtı ilçesinde Yağcı köyü sınırları içinde yer alan Karain Mağarası Türkiye'deki önemli arkeolojik yerleşimlerinden biri. Bu mağara, yörede araştırmalar yapan Prof. Kılıç Kökten tarafından 1946 yılında keşfedildi ve aynı yıl kazılara başlandı. 1949 yılı kazılarında bulunan ve bir çocuğa ait olduğu belirlenen süt azı dişi fosili ise Anadolu'da rastlanan ilk Neanderthal buluntu. Bu diş ve daha sonraki kazılarda bulunan sayısız çakmaktaşı, obsidiyen alet ve Kalkolitik Çağ çanak

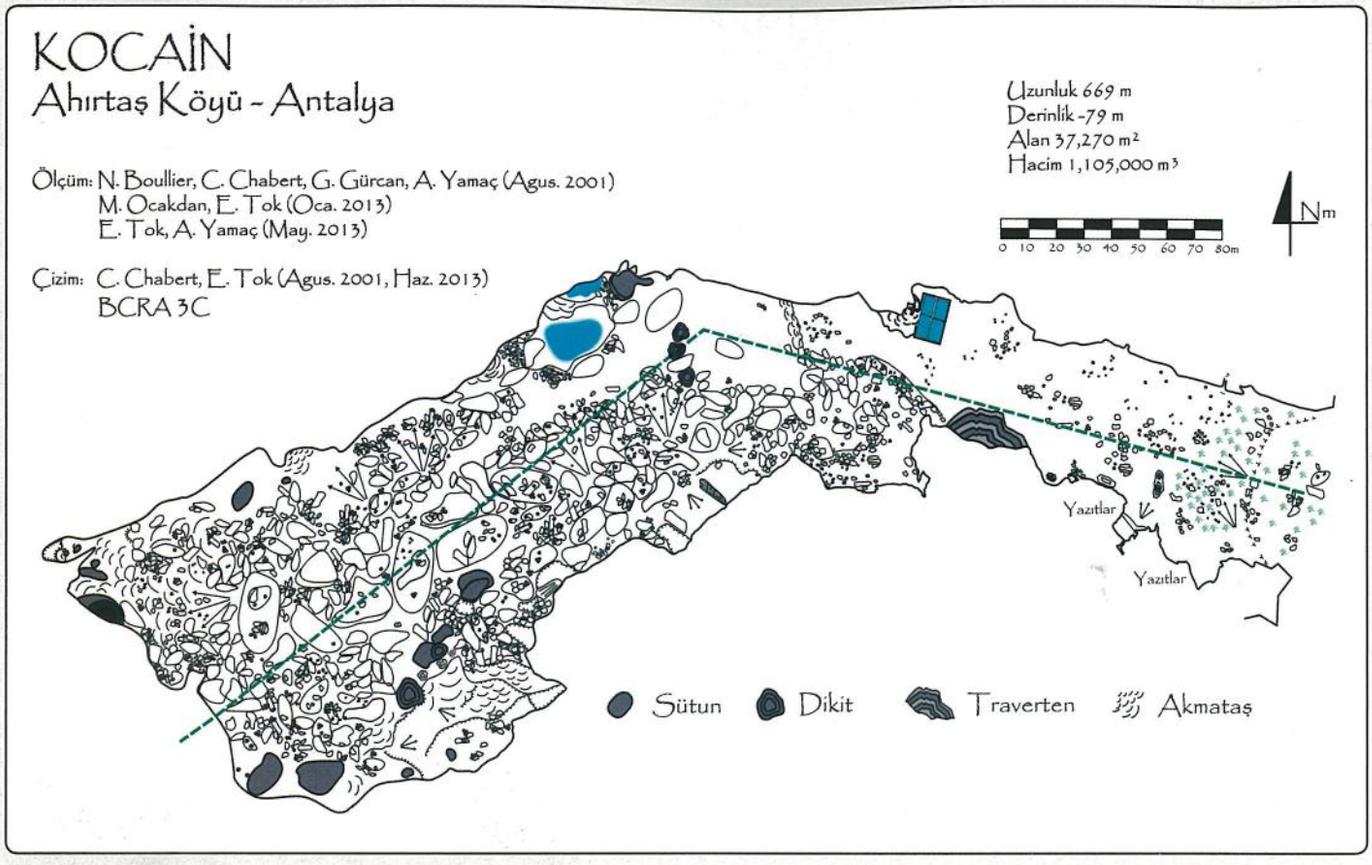
çömlek, insanların İÖ 27 bin yıldan beri bu mağarada yaşadığını gösteriyor. Kökten tarafından yöneltilen kazılar; 1946 yılından 1972 yılına kadar aralıklı olarak sürdü. 1974' te, Prof. Kılıç Kökten' in vefatı üzerine uzunca bir süre ara verilen Karain Mağarası kazılarına 1985 yılında Prof. Işın Yalçınkaya tarafından devam edildi. Yalçınkaya yönetimindeki kazılar; önce Tübingen Üniversitesi'nden H.J. Müller-Beck; daha sonra Liege Üniversitesi'nden M. Otte'un katılımları ile uluslararası bir proje niteliğinde sürdürülüyor.

Karain Mağarası'nın çevresinde, aralarında arkeolojik kazıların devam ettiği Öküzini ve Suluin mağaraları da olmak üzere, tümü tarih öncesi çağlara ait buluntular veren irili ufaklı onlarca doğal mağara bulunuyor. Bir sonraki durağımızda ziyaret etmeyi planladığımız, Antalya-Ankara eski karayolunun üzerindeki Kırkgözler Kaynağı' ndan 200 metre yüksekte yer alan Tabak Mağaraları' ndan biri de böyle.

Tabak Mağaraları, bir sazlığın yanından yükselen birbirlerine bitişik tepelere konuşlanmış dört mağaradan oluşuyor. Bu mağaralardan birinde Hacettepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü'nün yaptığı antropolojik araştırmalar, mağaranın Geç Roma-Bizans Dönemi'nde barınak olarak kullanıldığını gösteriyor. Mağara; 30 derece eğimle aşağı inen; tabanı çarşak şeklinde taş dolu bir galeri ile başlıyor ve bir ana kol olarak devam ediyor. Bu galerinin ortasında ve sağdan dört metre tırmanılarak ulaşılan bölümden mağara ikinci ana kol olarak gelişmiş. Bu her iki kolda da insan iskeletleri bulunuyor. Yer yer üç metreye varan perde tipi mağara birikimlerinin yanı sıra oldukça nadir karşılaşılan çubuk şeklindeki sarkıtlar da mağaranın çoğu yerinde görülüyor.

Tabak Mağaraları'nı çalışmak için araziye vardığımızda kampta, bir eğitim faaliyeti gerçekleştiren Boğaziçi Üniversitesi Mağara Araştırma Kulübü ve İstanbul Teknik Üniversitesi Mağara Araştırma Kulübü üyeleri bizi karşılıyor. Yanımıza bu gruptan bir mağaracı alarak ilk mağaramızın yolunu tutuyoruz. Mevsime göre dibinde minik bir göl ya da kuru bir zemin olan bu 25 metrelik kısa dikey mağaraya girmek için ip gerekiyor. Uygun bağlantılar yapılarak döşenen ipte özel bir teknik kullanarak ilerliyoruz. Bağlantı yerlerini seçmek bu iniş hattını kullanacak mağaracılar için hayati önem taşıyor. Yanlış yapılmış bir bağlantı ya da çürük bir kaya telafisi zor kayıplara yol açabilir. Öncelikle ipi uygun bir şekilde yönlendirecek ve herkesin kolayca kullanabileceği bir nokta seçiliyor. Daha sonra dikkatle, küçük çekiç darbeleriyle yoklanan kayaların sesi dinleniyor.

Kocain Mağarası'nın 60 metre genişliğinde devasa bir ağzı var. Tek bir salondan oluşan bu mağara 37 dönümlük alanıyla dünyanın 22'inci, Türkiye'nin ise en büyük mağara salonu (üstte). Döşemealtı ilçesindeki mağaralardan biri de Kovanlık köyü yakınlarındaki Güvercinlik. Köyden 15 dakikalık yürüyüşle ulaşılıyor. Geniş bir galeriyle başlayan mağara yaklaşık 45 derece eğimle giderek daralıyor; uzunluğu 85, derinliği ise 55 metre (karşı sayfada, üstte). Tarih öncesinden beri insanlar tarafından kullanılan Karain Mağarası'nın alt kısımlarında birbirinden değişik galeriler yer alıyor (karşı sayfada, altta).

BİR MAĞARANIN HARİTALANMASI

Haritacılık mağaracılığın en önemli unsurlarından biridir. Yeni keşfedilmiş bir mağara ancak bir ölçümü ve haritası varsa kayıtlara girebilir ve bir mağaranın keşfinin yegâne belgesi de haritasıdır. Öte yandan; yeryüzünden farklı olarak, bir mağaranın haritalanması oldukça zorlu bir çalışmadır. Zifiri karanlıkta, istasyonlar arasında uzunluklar, pusulalar ve eğimler ölçülür. Bu ölçümler yeterli değildir; çünkü şurada bir uçurum, diğer tarafta ise bir tepe vardır. Sayfalar boyunca devam eden rakamların görsel olarak bir anlam ifade etmesi için bu detayların titizlikle not alınması ve ölçüm defterlerine eskiz çizim yapılması gerekir. Ardından, tüm bu bilgilerin ışığında detaylı bir harita çizilir.

Yukarıda görülen Kocain Mağarası'nın üçüncü haritasıdır. Bu devasa mağaranın ilk ölçümü ve haritası, 30 Temmuz 1919 tarihinde İtalyan Arkeolog Guissepe Moretti tarafından yapıldı. Moretti'den hemen hemen 60 yıl sonra, 1978 yılında mağarayı bilimsel olarak araştıran Fransız mağaracılar Kocain'in yeni bir haritasını çizdiler. Bu haritayı çizen ekipte yer alan ve çizilen bu ikinci haritanın da yeterince detaylı olmadığını düşünen Claude Chabert, 2001'de tekrar Türkiye'ye geldi. Kılı kırk yararcasına yaptığı üç günlük bir çalışma sonunda sadece 264 metre ölçülebildi. Bu uzunluk Kocain'in yarısı bile değildi ama onun daha fazla zamanı yoktu. Eksik kalan bu çalışmayı tamamlamak için 12 yıllık bir aradan sonra, 2013 yılında OBRUK Mağara Araştırma Grubu bu mağarada tekrar ölçüme başladı. Yaklaşık bir yıl süren bu çalışmalar sırasında Kocain kelimenin tam anlamıyla taş taş ölçüldü. Sonuçta yukarıda gördüğünüz harita ortaya çıktı. Bu haritanın çizilebilmesi için tam 416 istasyonda ölçüm alındı. Dolayısıyla; bu haritadaki her taş, sütun veya dikit tam yerinde ve gerçek ölçülerindedir.

Haritada büyük bir açıklık şeklinde gösterilen giriş ağzından eğim okları geçilerek devam edildiğinde yazıda bahsi geçen Bizans sarnıcının dört köşe yapısı görülür. Bu yapının tam karşısında kat kat basamaklar şeklinde inen traverten göze çarpar. Bu aşamadan sonra mağaranın sağında -harita üzerinde küçük yaylar şeklinde gösterilmiş- akmataşların oluşturduğu hafif bir iniş mevcutken, sağında ise mağaranın geri kalanında üstünde ilerleyeceğimiz çöküntünün oluşturduğu platformun beş metrelik bir set olarak yükselen başlangıcı bir çizgi halinde belirtilmiştir. Akmataşların arkasında kademe sınırlarını işaretleyen çizgilerle gri renkte gösterilen üç devasa dikitin sağından ilerlendiğinde, yine gri ile boyanmış bir sütunun arkasında uzanan bir göl görülür. Bu göl, duvara bitişik traverten havuzundan sızan suyun akmataşlar oluşturarak en sonunda bir havzada toplanması ile oluşmuş, 20 metreye yedi metre bir su birikintisidir. Haritanın devamından da görüleceği gibi bu aşamadan sonra mağara, bazıları kamyonet büyüklüğüne ulaşan taşların oluşturduğu bir çöküntü ile devam eder. Bu çöküntünün üzerinde, meşhur üç sütun yükselmektedir. Bu sütunlar, o zamanlar mağaracıların kullandığı iptidai lambaların çok da yeterli olmadığı yıllarda ilk keşfedilmelerinin ardından modern kask lambaları ile aydınlığa kavuşturulmalarına kadar bir efsane halinde kuşaklar boyu anlatılmıştır. Nihayet son ölçümlerle, efsanelerdeki kadar olmasa bile Türkiye'de bilinen en uzunları olma şerefi ile 20 ila 23 metre olarak kayıtlara geçtiler. Tüm bu tepe aşıldığında ise, sağ uçta, yine sızan suyun damlayarak oluşturduğu devasa akmataş blok aşağı doğru uzanır. Bu blok, 50-55 derecelik açı ve 20 metre yüksekliğe sahip bir rampadır. Rampanın sonunda ise -haritada siyah olarak işaretlenmiş- mağaranın tek dikey inişi mevcut.

Kocain Mağarası'nın girişinden hemen sonra antik bir sarnıç yer alıyor. Bizans döneminden kalan sarnıç, bir kısmının yıkılmasına karşın hâlâ su tutuyor.

Kayanın sağlam olduğunu belirten o aşina ses duyulduğunda bağlantı noktası kayaya sabitlenerek ip bu bağlantıdan geçiriliyor. Bu işlem mağaranın dibine varıncaya kadar devam ediyor. Bazen mağaracıların "döşeme" dediği bu işlemi tamamlamak saatler, hatta günler alabiliyor.

İkinci mağaramız ilkine nazaran daha karmaşık bir yapıda ve arkeolojik yönden de önem taşımakta. İki metrelik bir serbest inişin ardından kıvrılarak ilerleyen kısa pasaj ve ardından bir-iki metrelik inişle başlayan mağara ileriki kısımlarında yaklaşık 60 derecelik bir eğimle aşağı doğru inen bir salonla devam ediyor. Bu salonun duvarları ise ziyaretçisine görsel bir şölen sunuyor. Pırıl pırıl parıldayan ay akıntıları, akmataşlar ve perdelerle kaplı duvarlara tavandan sarkan sarkıtlar ve yerden yükselen dikitler eşlik ediyor. Bu salonun sonundaki minik gölün suyu ise öylesine berrak ki varlığından emin olmak için dokunmak gerekiyor.

Döşemealtı ilçesinde eşsiz güzellikteki mağaraları gezip araştırmaya doyamadık. Bu mağaralar günümüze dek çoğunlukla bölgedeki keçi çobanları tarafından keşfedilmiş. Arazinin sarplığı nedeni ile çobanların erişmediği daha birçok alan var Batı Toroslar'da. Umarız mağara araştırma ekipleri önümüzdeki dönemde uçsuz bucaksız dağları tepeleri gezip yeni mağaraları keşfeder. Şimdiye dek yaklaşık 4 bin mağara envanterlenmiş olan Türkiye'de daha 30 bin civarında yeni mağara keşfedilmeyi bekliyor ●

